

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

*Μηνιαία ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 62 Οκτώβριος 2024*

Ποιοι παλιοί μάστορες της τέχνης έφυγαν τον Οκτώβριο

20 Οκτωβρίου 2020: Μνήμη του караγκιοζοπαίχτη Βασίλη Βασβανά (1916-2020).

Καταγόταν από την Τσαριτσάνη Ελασσόνας.

**22 Οκτωβρίου 2002: Μνήμη του
καράγκιοζοπαίχτη Γιάννη Μπαλούρδου
(Γιάννου) (1922-2002).**

Καταγόταν από το Παλιοχώρι Ηλείας.

**24 Οκτωβρίου 1975: Μνήμη του πατρινού
καράγκιοζοπαίχτη Ντίνου Θεοδωρόπουλου (1890-1975).**

Καταγόταν από τον Αγγελώνα Μολάων Λακωνίας.

**25 Οκτωβρίου 2019: Μνήμη του Ανδρέα
Κυριαζόπουλου (1941-2019).**

Καταγόταν από το Πέτα Αχαΐας.

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Πάνος Β. Καπετανίδης

Τηλέφωνο: 210 46 16 664

Διόρθωση κειμένων:

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης

Εξώφυλλο δια χειρός:

Μιχάλη Ζαχαρή

Τα κείμενα, που φιλοξενούνται στο ψηφιακό έντυπο **“Ο Καραγκιόζης Αλογόκριτος”**, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συντακτών τους, κάτι που δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά και την αποδοχή τους από τους υπεύθυνους της ύλης του.

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ

Γράφει ο Πάνος Καπετανίδης

ΟΙ ΚΑΤΕΡΓΑΡΗΔΕΣ

Ένα ακόμα καλοκαίρι τελείωσε και κάθε κατεργάρης στον πάγκο του. Και γίνανε πολλοί οι κατεργάρηδες.

Αφενός οι πιτσιρικάδες που επειδή έχουν δει πολλές παραστάσεις στο γιουτιούμπ, έχουν φτιάξει και μια σκηνούλα και χωρίς να κατέχουν την «προπαίδεια» του караγκιοζοπαίχτη, στήνουν μπερντέδες παντού στην Ελλάδα, πολλές φορές και εκτός του τόπου διαμονής τους, στερώντας έτσι το μεροκάματο από επαγγελματίες που ζουν από αυτή την τέχνη.

Οι δεύτεροι κατεργάρηδες είναι οι Δήμοι, που δήθεν σαγηνεύονται ότι ένας συντοπίτης τους σηκώνει μπερντέ και του αναθέτουν να κάνει από μία μέχρι και δέκα παραστάσεις και είτε τους δίνουν χαρτζιλίκι από κάποιον

τοπικό επιχειρηματία (χωρίς παραστατικά), είτε κόβει παραστατικό ένας τοπικός επαγγελματίας για άλλα αντί άλλων «εργασία».

Τρίτοι κατεργάρηδες είναι κάποιοι «επαγγελματίες», που έχουν βρει ένα κόλπο να «καπαρώνουν» ένα Δήμο ή σύλλογο, που δεν μπορούν ή δεν θέλουν να πάνε, στο όνομά τους και στην τελική στέλνουν ένα πιτσιρίκο (από αυτούς, που προανέφερα) να κάνει τη διεκπεραίωση, ονοματίζοντάς τον ως απόφοιτο της ακαδημίας τους και κόβοντας παραστατικά στην επιχείρησή τους. Αυτές οι λογικές και πρακτικές είναι τελείως αντισυναδελφικές και η κορυφή του αθέμιτου ανταγωνισμού, οι δε «ωφελοούμενοι» ας σκεφτούνε ότι δεν θα ήθελαν ούτε οι ίδιοι, μπαίνοντας στον επαγγελματικό στίβο, να βρεθούν στην ίδια θέση, που βρίσκονται τόσοι όντας βιοπαλαιστές και χάνουν ημέρες εργασίας από απόφοιτους της «ακαδημίας».

Τέταρτοι κατεργάρηδες είναι εκείνοι που έχουν αποδεχτεί να παίζουν σε κινηματογράφους με **θερινή ώρα έναρξης 7:00 ή 7:15 απογευματινή**, με ντάλα ήλιο και γυαλιά ηλίου, βάζοντας θεατές που έχουν παρασύρει με εμπορικούς τίτλους μέσα στη ζέστη. Πάλι καλά που μαζί με το δώρο μία φιγούρα στο κάθε παιδί, δεν προσφέρουν και αντηλιακή κρέμα. Κερδισμένος πάντα ο κινηματογραφιστής, που καρπώνεται το ποσοστό του από την παράσταση του Καραγκιόζη, χωρίς να χάσει μία έστω από τις δύο προβολές του κινηματογράφου.

Στα παραπάνω, έχω την πρόταση να παρέμβει το Σωματείο, νουθετώντας πρώτα αυτούς που δημιουργούν τα παραπάνω προβλήματα (δημιουργώντας αθέμιτο ανταγωνισμό), παρεμβαίνοντας παράλληλα στους Δήμους με κάποια αυστηρή επιστολή να μην χρησιμοποιούν άτομα που δεν έχουν τα προσόντα (νομικά, φορολογικά, ασφαλιστικά) να παίζουν παραστάσεις στις εκδηλώσεις τους. Στους κινηματογραφιστές, ανά την Ελλάδα, μια παράκληση να μεταφέρουν την πρώτη προβολή τους τρία τέταρτα (έστω) αργότερα και ότι δεν είναι όλα στη ζωή εμπορικό κέρδος.

Πιθανόν έτσι, το **2025**, στον εορτασμό των **100 χρόνων του Σωματείου**, να έχει γίνει μια σοβαρή προσπάθεια για τη μακροημέρευσή του και το καλό της τέχνης και του επαγγέλματος.

2024, ΕΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ, στην ΧΑΛΚΙΔΑ

Μας στέλνει ο "Σύλλογος Φίλων του Γιάννη Σκαρίμπα"

Μέσα στις γενικότερες κακές συνθήκες για μεγάλο μέρος των ανθρώπων, παντού και στα μέρη μας, συμβαίνουν και μερικά καλά, άλλα περισσότερο άλλα λιγότερο σημαντικά, σαν αποτέλεσμα καλών συλλογικών προσπαθειών («Το "εγώ" είναι μικρό μπρος στο κακό, το "εμείς" πιο δυνατούς μας κάνει», επισημαίνει ο **Ναζίμ Χικμέτ**). Ίσως

μπορεί να λογιστεί ως ένα μικρό καλό στην Χαλκίδα και ότι:

Στις 27/11/2023 το δημοτικό συμβούλιο Χαλκίδας κήρυξε ομόφωνα το 2024 ως «ΕΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ».

Ήταν αίτημα του Συλλόγου Φίλων του Γιάννη Σκαρίμπα, που υποστηρίχθηκε από δεκάδες συλλογικούς φορείς της περιοχής.

Κι αν η τέτοια και τόσο ευρεία συνεννόηση/

συνεργασία δεκάδων κοινωνικών φορέων ανήκει στα καλά πράγματα, τότε η προσπάθεια για το ΕΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ» είχε συμβάλει ήδη σε καλά πράγματα. («Κι όταν θα σμίξουν οι καρδιές μας, όλα θα λάμπουνε αλλιώς...», αισιοδοξούν οι στίχοι του Φώντα Λάδη).

Μετά την ανακήρυξη, ήρθε η εποχή να αποδειχθεί ότι οι σχετικές αποφάσεις όλων ήταν «γεμάτα πουκάμισα», ότι όλοι, συμφωνώντας με το ΕΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ, το εννοούσαν ουσιαστικά και πάντως ότι δεν εννοούσαν μερικά πυροτεχνήματα, σαν αυτά που κατήγγειλε για το ΕΤΟΣ ΚΑΒΑΦΗ ο ίδιος ο πρόεδρος της «Οργανωτικής-Επιστημονικής Επιτροπής» του, ποιητής και ο ίδιος συν πανεπιστημιακός καθηγητής (μετά τη λήξη του ΕΤΟΥΣ και απογοητευμένος από τα σχετικά πεπραγμένα, έκανε λόγο για «ευτελή πυροτεχνήματα, που απέβλεπαν στη δημόσια προβολή των επινοητών τους»).

Τι έγινε από τότε; Οι «από κάτω» τήρησαν τις δεσμεύσεις τους. Το ΕΤΟΣ ΣΚΑΡΙΜΠΑ έχει να επιδείξει μια εκπληκτική σε ποσότητα, ποικιλία και ποιότητα παραγωγή πολιτισμού (και το Θέατρο Σκιών, που τόσο αγαπούσε ο Σκαρίμπα ήταν διακριτό). Κατάφεραν ήδη, χωρίς να έχει τελειώσει το ΕΤΟΣ τους, «να αφήσουν κάτι για τους επερχόμενους», όπως λέει ο ποιητής. Μια σχετική γεύση μπορεί να πάρει κανείς στον ιστότοπό του:

www.etos.skarimpas.gr

Οι «από πάνω»; Ως συνήθως, (με μικρή εξαίρεση την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, που «ελέησε», λίγο, μερικές εκδηλώσεις). Ίσως και επειδή οι αξίες, που προβάλλει το έργο του Σκαρίμπα και έβαλε ως αξιακούς στόχους ο Σύλλογος Φίλων του για το ΕΤΟΣ του, δεν είναι ωφέλιμες για τους «από πάνω»...

ΓΙΑ ΠΡΟΤΟΣΕΛΙΔΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Το πρωτοσέλιδο της
εφημερίδας Ο «Διέφθαρος
Λετός» παραγγέλμει
στην «Γαυρόχου» του
ποδοσφαίρου, έναν όρο
Γαυρίχνωστο μετά από το

μέσα της δεκαετίας του 1990, όταν συμβόλιζε
το παρασύνιο του ελληνικού πρωταθλήματος
ποδοσφαίρου της τότε Πρώτης Εθνικής
Κατηγορίας, φωτογραφίζοντας μάλιστα μία

πολύ συχνησμένη
ομάδα, θυμίζοντας μία πολύ χαρακτηριστική τότε όληωση
ποδοσφαιρικού Γαυρίχνωστα και Γαυρίχνωστα το τέλος της
πρότασης, η οποία έλαβε με υβριστικό ρήμα. Η Γαυρίχου,
βεβαίως, δεν υπονομιμάζεται, ωστόσο ειμονίγεται με την
ομώνυμη ουσία του Καρταχινόγτη (υάτω αριστερά), η οποία
ονομάστηκε έτσι μετά από το 1922 και την έλευση των
προσφύγων, όταν και η αντίστοιχη λέξη «υαγούβα» άρχισε
σταδιακά να αντικαθίσταται από την «Γαυρίχου» ιδίως στον
Πειραιά...

Από την άλλη, στις αρχές της δεκαετίας του 1990, ο

Χάρρυ Κλυν, πριν από το τραχούδι του: «Έλα να τραβήξουμε», μιμούσαν τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, ο οποίος έλεγε ότι αν τραβήξουμε, λόγω ΠΑΣΟΚ, θα χίνουμε όλοι σαν τον Κέρμιε, δηλαδή σαν το βότραχο από το Μάγτετ Σόου. Αυτοαυθούσε η μίμηση της φωνής του Χαρίλαου Φωράκη, να λέει: «Ιένα ει» του χρώμα», προφανώς δηλαδή το υόυινο. Κάπως έτσι, η εφημερίδα «Δημοκρατία», σε πρωτοεξιάδό της, ευέφτηνε να παρουσιάσει την υυβέρνηση, όχι ως Θέατρο Σκιών, όπως αιτουαλείται συνήθως, αλλά ως υυβέρνηση

Μάγτετ Σόου, με τον Κέρμιε (υάτω αριστερά) και την προϊογρέα του...

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης
(Πατριός ή Πατρίιος)

ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΟΥΝ 1

Υπαρξη

Ο Μιχάλης Ζαχαρής, σε συνεργασία με τον Νίκο Αργυρόπουλο, παρουσιάζουν την καινούργια τους παράσταση, με τίτλο: «Υπαρξη '24». Μια παράσταση για ώριμα πνεύματα... Ο Καραγκιόζης πρόκειται να ζωντανέψει για ακόμα μια φορά στο φωτισμένο πανί και να αναζητήσει νέες προκλήσεις και απαντήσεις σε ζητήματα της σύγχρονής του καθημερινότητας, πάντα με μπόλικη φαντασία και αισιοδοξία, θα προσπαθήσει να μας διασκεδάσει για ακόμη μια φορά!

ΤΟ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΙΚΟΝ

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

61) ΓΕΜΗ

ΦΙΓΟΥΡΕΣ: Τάκη Παλαιοθόδωρου

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τι σημαίνει το ΓΕΜΗ;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Σημαίνει ότι είσαι επαγγελματίας και ζεις από αυτό.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τι είμαι;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Είσαι ελεύθερος επαγγελματίας και ζεις από αυτό.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μα τι σημαίνει επαγγελματίας;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ότι ζεις από αυτό.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και ας το κάνω χάλια;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Είτε χάλια, είτε άριστα, είσαι επαγγελματίας.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και ζω από αυτό. Ή μήπως επιζώ και το απομυζώ;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Μα τι είναι αυτά, που λες;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τι είναι αυτά, που λένε αυτοί. Εγώ γιατί να μπω;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Πού να μπεις;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, στο ΓΑΜ...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Στο ΓΕΜ...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Στο γεμιστό δηλαδή;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, τι δουλειά έχω εγώ εκεί;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Επειδή είσαι επαγγελματίας, είπαμε.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Εγώ είμαι καλλιτέχνης.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Καλλιτέχνης επαγγελματίας.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και πρέπει να το κάνω και καλά.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Καλά ή κακά, το ΓΕΜΗ δεν το αποφεύγεις...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Το ΓΕΜΗ ή το ΓΑΜ...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Σου είπα: «ΓΕΜΗ».

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: ΓΑΜ...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Βρε, μην βρίζεις...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Δεν βρίζω, ρε Χατζατζάρη!

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Πώς δεν βρίζεις;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, δεν υπάρχουν πονηρές λέξεις.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Και τι υπάρχει τότε;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Υπάρχει, μόνο, το πονηρό σου το μυαλό.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Δηλαδή;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: ΓΑΜΗ...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Δηλαδή;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Γενικό Αντιεμπορικό ή Αντιεπαγγελματικό Μητρώο.

Μας στέλνει ζωγραφιές
ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΜΠΛΙΚΑΣ
από τα Γρεβενά

1940

Οι Εντράπεζες Ιστορίες του Νασρεντίν Χότζα

Επιμέλεια κειμένων:
Πάνου Καπετανίδη

117. - Ο ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Μια χρονιά, στην επαρχία του Χότζα, διορίστηκε ένας διοικητής, που επειδή είχε μια φορά πιάσει την πεντάμορφη γυναίκα του αγκαλιά με ένα σιχαμερό Αράπη, πήρε από τότε όρκο και συνήθεια, σε όποιον τόπο πήγαινε διοικητής, να κόβει το κεφάλι κάθε ανθρώπου που παρουσιαζότανε σε αυτόν, αφού του έκανε πρώτα κρυφά μερικές ερωτήσεις.

Για αυτό, οι κάτοικοι τον ονόμαζαν τύραννο και έτρεμαν ακόμα και σε αυτό το άκουσμα του ονόματός του. Τώρα, οι συγχωριανοί του Χότζα, αναγνωρίζοντας τη μεγάλη του εξυπνάδα και τις άλλες αρετές του, στήριξαν σε αυτόν όλες τις ελπίδες τους ότι θα τους έσωζε από το κακό.

Ο Χότζας, κολακευμένος υπερβολικά από την εμπιστοσύνη αυτή που έδειχναν οι συγχωριανοί του στην ικανότητά του, δέχτηκε να πάει στον τύραννο, για να τον πείσει να πάψει πια να σκοτώνει χωρίς λόγο τους ανθρώπους.

Λοιπόν, μόλις παρουσιάστηκε μπροστά στο διοικητή, του είπε με θάρρος:

- Πασά μου! Τι ευχαρίστηση βρίσκεις να σκοτώνεις τους ανθρώπους, που δεν σου κάνανε τίποτα οι κακόμοιροι; Δεν φοβάσαι τον Θεό;

- Τώρα θα καταλάβεις, είπε ο τύραννος. Έλα πιο κοντά!

Ο Χότζας πλησίασε και ο Πασάς έσκυψε στο αυτί του και του είπε:

- Πες μου, παντρεμένος είσαι ή ανύπαντρος;

Απάντησε ο Χότζας:

- Νόστιμη ερώτηση, αλήθεια! Σε αυτήν την ηλικία, μπορεί να είμαι ανύπαντρος; Παντρεμένος είμαι, βέβαια.

- Ε! Λοιπόν και εγώ ίσα-ίσα αυτούς γυρεύω και αυτούς σκοτώνω, γιατί δεν πρέπει να ζουν τέτοιοι άνθρωποι.

Σαν άκουσε αυτά τα λόγια ο Νασρ-εν-Ντιν Χότζας, κόπηκαν τα ήπατά του και τούρτουλας τον έπιασε σε όλο του το σώμα, καθώς μάλιστα έβλεπε το διοικητή να κάνει κάποιο νόημα στον δήμιο. Κατόρθωσε, ωστόσο, να ξαναβρεί την ψυχραιμία του και του είπε:

- Πασά μου! Στάσου! Μην βιάζεσαι! Ρώτησέ με πρώτα να δεις, αν άφησα τη γυναίκα μου ή αν την έχω ή αν την άφησα και την ξαναπήρα ή αν πέθανε και ξαναπαντρεύτηκα. Μα και αν το έκανα, εσύ είσαι καλός άνθρωπος, συγχώρησέ με! Όρκο βάζω να μην το ξανακάνω!

Ο τύραννος γέλασε με την καρδιά του σε αυτά τα λόγια και έπαψε πια να σκοτώνει τους ανθρώπους, επειδή ήταν παντρεμένοι.

118. - ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΤΙΣ ΔΥΟ ΠΟΡΤΕΣ

Μια μέρα, ο Χότζας αντάμωσε στο δρόμο μερικούς ιεροσπουδαστές (άλλοτε μαθητές του) και αφού τους ρώτησε πώς ήταν, τους είπε:

- Δεν ξέρετε πόσο χάρηκα, που σας είδα. Έρχεστε στο σπίτι μου να σας κάνω σήμερα το τραπέζι;

Εκείνοι δέχτηκαν, με ευχαρίστηση, την πρόσκληση και ακολούθησαν τον

παλιό δάσκαλό τους.

Όταν έφτασαν στο σπίτι και μπήκαν στην αυλή, ο Χότζας αμέσως τους παρακάλεσε να περιμένουν μια στιγμή έξω, ώσπου να μπει μέσα αυτός και να ειδοποιήσει τις γυναίκες να αποσυρθούν. Ανεβαίνοντας πάνω, είπε στη γυναίκα του:

- Βρε, γυναίκα, κοίταξε πώς θα με γλιτώσεις από αυτά τα παιδιά. Η γυναίκα, τότε, κατέβηκε και είπε στους μουσαφίρηδες:

- Τον Χότζα θέλετε; Δεν είναι μέσα!

- Μα πώς δεν είναι μέσα, αφού ήρθε μαζί μας; ρώτησαν με έκπληξη οι νέοι και άρχισαν να συζητούν ζωηρά με τη γυναίκα του Χότζα.

Έξαφνα, ακούνε τη φωνή του Χότζα, που είχε βγάλει το κεφάλι του έξω από το παράθυρο του οντά του και έλε-

γε από ψηλά:

- Ε! Κύριοι! Τι μαλώνετε άδικα; Το σπίτι αυτό έχει δύο πόρτες. Ίσως να βγήκε από την άλλη και να έφυγε!

119. - Η ΓΑΛΙΑΝΔΡΑ

Μια μέρα, ο Χότζας, περνώντας έξω από ένα ξένο περιβόλι, σκαρφάλωσε το φράχτη, πήδησε μέσα, ανέβηκε σε μια βερικοκιά και άρχισε να τρώει με λαιμαργία τους μικρούς εύχυμους καρπούς.

Έξαφνα παρουσιάζεται ο φύλακας του κήπου και του φωνάζει:

- Βρε, κύριε, τι κάνεις εκεί πάνω;

Απάντησε ο Χότζας:

- Δεν βλέπεις τι κάνω; Κουρνιαζώ! Είμαι γαλιάντρα!

- Γαλιάντρα είσαι; Κελάηδησε, λιγάκι, να ακούσω. Ο Νασρ-εν-Ντιν άρχισε να τερετίζει ένα σκοπό.

- Βρε, τι κελάηδισμα είναι αυτό; φώναξε ο φύλα-

κας.

- Μα, βλέπεις, τώρα μόλις βγήκα από το αυγό και δεν ξέρω ακόμα καλά να κελαηδώ, είπε ο Χότζας.

120. - Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Μια νύχτα, μερικοί κλέφτες μπήκαν στο σπίτι του Χότζα. Μα, όσο και αν έψαξαν σε όλες τις κάμαρες, δεν μπόρεσαν να βρουν τίποτα άξιο λόγου, για να το πάρουν.

Ήταν σεκλετισμένοι και ετοιμάζονταν να φύγουν, όταν, περνώντας μέσα από μια κάμαρα, είδαν πλαγιασμένους στο κρεβάτι τους και βυθισμένους σε βαθύ ύπνο τον Χότζα και τη γυναίκα του και πλάι στο κρεβάτι δεμένο ένα αρνί, που κοιμόταν, επίσης.

Είπε τότε ο ένας από αυτούς:

- Ξέρετε, λοιπόν, τι να κάνουμε,

για να μην πάει χαμένη η επίσκεψή μας; Να σκοτώσουμε τον Χότζα, ύστερα να σφάξουμε το αρνί, να το ψήσουμε και να καθίσουμε να γλεντήσουμε με τη γυναίκα...

Οι άλλοι επιδοκίμασαν την πρόταση του συντρόφου τους και ήταν έτοιμοι να την εκτελέσουν, όταν ξαφνικά το ανδρόγυνο, που άκουσε πάνω στον ύπνο του αυτήν την ομιλία, άρχισε να κουβεντιάζει σιγανά:

- Άκουσες, γυναίκα; έλεγε ο Χότζας.

- Ναι, Χότζα μου, απαντούσε η γυναίκα του. Μα τι να κάνουμε; Ό,τι μας είναι γραφτό από τη μοίρα, δεν μπορούμε να το αποφύγουμε.

- Βέβαια, γυναίκα, εσύ μιλάς στα σίγουρα, γιατί δεν έχεις τίποτα να πάθεις, είπε ο Χότζας, μα ρωτάς εμένα και το αρνί, αν μπορούμε να έχουμε ησυχία;

Οι κλέφτες, που άκουσαν αυτόν το διάλογο, γέλασαν, άφησαν την επιχείρηση και έφυγαν...

121. - Ο ΣΥΓΓΕΝΗΣ

Μια μέρα, ο Χότζας δέχτηκε την επίσκεψη ενός ξένου, που άρχισε να του κάνει παράπονα και να του λέει:

- Είναι δυνατόν να μην με γνωρίζεις και να μην θυμάσαι τους δεσμούς, που μας ενώνουν;

Ο Χότζας απόρησε και απάντησε:

- Δεν καταλαβαίνω τίποτα από όσα μου λες, άνθρωπέ μου!

Ο άλλος είπε:

- Η διαγωγή της γυναίκας, σε αυτή την περίπτωση, φανερώνει καθαρά ότι όσα χρόνια και αν έζησε μαζί ένα ανδρόγυνο, αν παρουσιαστεί καμιά φορά ο κίνδυνος, η γυναίκα θα συγκατατεθεί στο θάνατο του άντρα της, για να σωθεί η ίδια. Έτσι, δεν πρέπει να έχει κανείς εμπιστοσύνη σε αυτό το φύλο. Από αυτό βγήκε και η παροιμία: «Όπως δεν μπορείς να σταθείς πάνω στο νερό, έτσι να μην βασίζεσαι ποτέ στη γυναίκα». Όταν η μητέρα σου ήταν κόρη, ο πατέρας μου την αγαπούσε και είχε μεγάλο πόθο να την κάνει γυναίκα του. Λοιπόν, αν την παντρευόταν, εμείς δεν θα ήμασταν, σήμερα, αδέρφια;

- Μωρέ, καλά μου λες, ξεφώνησε ο Χότζας.

Και ύστερα από λίγη σκέψη, συμπλήρωσε:

- Όστε, πα να πει, με αυτή τη συγγένεια, εγώ γίνομαι κληρονόμος σου και εσύ δικός μου.

ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΟΥΝ 2

ΜΕ ΤΟ «ΓΑΜΟ ΤΟΥ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ» ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΣΑΝ ΤΑ ΕΦΕΤΙΝΑ "ΣΠΑΘΑΡΕΙΑ"

Του Κωνσταντίνου Τσιαγά

Ένας αιώνας Ευγένιος Σπαθάρης. Ένας αιώνας από τη γέννηση ενός αναμορφωτή του λαϊκού μας θεάτρου, ο οποίος από το ξεκίνημά του -στα μαύρα χρόνια της κατοχής- μέχρι το τέλος του, αφιέρωσε τη ζωή του στον Καραγκιόζη. Στη συμπλήρωση αυτή, ήταν αφιερωμένα τα φετινά "Σπαθάρεια 24", μια εβδομάδα γεμάτη Καραγκιόζη, παιδικές φωνές και ίσως κάποιο άρωμα από τα παλιά. Τότε, που άνθιζαν τα μαντράκια και τα παιδιά έβλεπαν Καραγκιόζη, κάθε βράδυ...

Σχετικά με τις εκδηλώσεις, διαβάσαμε σχετικά, μεταξύ άλλων, τις

δηλώσεις της κας Μπακόλα, η οποία κάλυψε την εκδήλωση: «Μια εβδομάδα γεμάτη από παραστάσεις Καραγκιόζη καθημερινώς, που μας παρουσίασαν αξιόλογοι καραγκιοζοπαίχτες σε έργα του Ευγένιου Σπαθάρη! Την τελευταία ημέρα, παρακολουθήσαμε από τον υπέροχο καραγκιοζοπαίχτη **Γιάννη Νταγιάκο** πίσω από τον μπερντέ, το "**Γάμο του Καραγκιόζη**", με γαμπρό τον **ζωντανό Καραγκιόζη**, αξιόλογο ηθοποιό και μαθητή του Ευγένιου Σπαθάρη, **Τάκη Βαμβακίδη**, με νυφούλα Αγγαίρα, την κόρη του Ευγένιου Σπαθάρη και διευθύντρια του Μουσείου Θεάτρου Σκιών "Ευγένιος Σπαθάρης", **Μένια Σπαθάρη**! Γάμος με τα όλα του, εφόσον είχαμε ζωντανό συγκρότημα, ρίξαμε ρύζι και μοιράσαμε μπομπονιέρες. Συγχαρητήρια σ όλους, που συνέβαλαν για την μεγάλη επιτυχία του 24ου φεστιβάλ Θεάτρου Σκιών "Ευγένιος Σπαθάρης" στο Μαρούσι. Ένα Φεστιβάλ θεσμός πλέον για το Μαρούσι και μια πηγή, για να έρθουν μικροί και μεγάλοι πιο κοντά στην τέχνη του Θεάτρου Σκιών».

Τον Γιάννη Νταγιάκο πλαισίωσαν οι Στράτος Καμπισιούλης, Νικόλας Τζιβελέκης και Σωκράτης Κοτσορές. Η νέα γενιά των καλλιτεχνών καλείται να θωρακίσει το θέαμα σε καιρούς χαλεπούς. Οι εποχές δυστυχώς άλλαξαν, συνεπώς το λαϊκό μας θέατρο χρειάζεται να υπερκεράσει τις δυσκολίες της σύγχρονης εποχής. Φωτεινή ελπίδα αποτελούν τα φεστιβάλ, όπως τα Σπαθάρεια, όπου μικροί και μεγάλοι έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τον Καραγκιόζη μας, μέσω φροντισμένων και εκλεκτών παραστάσεων.

Ευχόμαστε ολόψυχα η κληρονομιά του Ευγένιου Σπαθάρη, καθώς και όλων των άλλων δασκάλων, να συνεχίσει να συντροφεύει τον Ελληνισμό για πολλά, πολλά χρόνια ακόμη.

Προς τους ναυτιλομένους απανταχού της γης:

Ο παππούς Χαρίδημος
στην Ερέτρια, στο ηρωοσπήνιο,
απολαμβάνει τη φύση.

Από τη μία μεριά ο Ολύμπιος

Εγέρσιος και από την άλλη ο Διότιδος... Π.χ., ο Καραγκιόζης φιλάει
καρσινίλι στο λημέρι του Διάκου. Και ο Διάκος του λέγει:

Διάκος: Ωρέ, χαντακωμένε, πρόσεχε τους Τσερκαλάδες... Το ένα
σου μάτι στη ρεματιά...

Καραγκιόζης: Το μάτι μου, καπετάνιε!

Διάκος: Και το άλλο στη λαγκάδια.

Καραγκιόζης: Το άλλο μάτι; Και τα αυτιά

μου;

Διάκος: Τα όσα πρώτα βλέπουν και μετά

ακούγες.

Ε, ρε, τι παθαίνουν οι ήρωες! Δεν φτάνει

που δεν θα έχω μάτια με εἶπαν και ὄσους.

Τώρα ξερεθύνει οὐ δ' τι βράσκια, λαγουόδερε,

κορηούς, μεγάλα βότσαλα, σπονές και

χρυσόδογγοῦρες. Και τα μοιράζω στα παιδιά

της γειτονιάς και βλέπω το παιδικό τους γέλιο,

που δόσκαλα το βρίσκεις στις δύσκολες εποχές

μας. Τότε οι αἰώνες για μάλλινο ξεκάνεται. Και

ο Καραγκιόζης ήταν η μέγιστη του φρεσκά και η χαρά. Θα σ' στείλω

δοῦλεῖά μου μετά το γάμεμα.

Χαλαρώνει και η πόρνη σαν το γάγγαρο ναρὸ αναβλάνει για τον

εξοχισμένο πολιτισμό που οι ἀπολίτιστοι δὲν τον θέλουν.

Ξέρω την ἀλήθεια, πολλά τα λαμόγια είναι της μόδας.

Ο παππούς Χαρίδημος, γεια και ἀλικά!

Σελίδα

24

Καραγκιόζης

ΛΕΣ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΧΘΕΣ:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ 51ου ΤΕΥΧΟΥΣ

(ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023)

Τέσσερις
εικόνες μιλάνε
όσο 4.000
λέξεις...

«Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ» α) «ΠΙΚΡΟ ΨΩΜΙ» (1951) του Θωμά Αθ. Αγραφιώτης

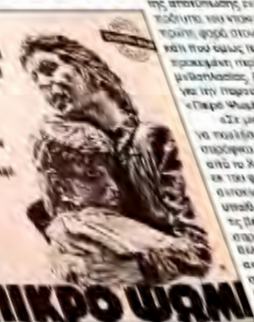
Ο κινηματογράφος, καθώς διαρκούν οι
εποχές, σε διαφορετικές κατηγορίες α) η
κλασική και β) η νεοκλασική.
Εξέχοντες ως κλασικοί την αντανά-
φωση της διδασκαλίας των κινηματογραφικών τεχνικών. Τα τελευταία χρόνια η εξέλιξη του
κινηματογράφου οδήγησε τον Καραγκιόζη μέσα στις σύγχρονες τάσεις
που προσέγγισαν το θέμα αυτό, από την σκοπιά του υποκειμένου, από την σκοπιά της
αυθεντικότητας, από την σκοπιά του παιδικού και των δύο αυτών κινηματογραφικών σκέψεων. Η τούτη
ελληνική κινηματογραφική ταινία, με την οποία επισημαίνεται ο ελληνικός κινηματογράφος
συνδυάζοντας, είναι το «Πικρό Ψωμί» του Γ. Αγραφιού (1951-1955).

Η εικόνα της ταινίας για τη μάστιγα της πείας και της Καραγκιόζη, έντονα στην κωμική
και Σάτιρική του Ευγένιου Σπαθάρη, ο οποίος έχει, λαϊκό μέτρο σε πολλές σκηνές, όπως
π.χ. στο «Πικρό Ψωμί» του Αποστόλου Δοξιάδη. Το «Πικρό Ψωμί», ωστόσο, είναι αναμφισβήτητο
στην αμετάκλητη σκέψη, από κλασική αλλά και από σύγχρονη τέχνη, αφενός ως η
παιδική κινηματογραφική εμφάνιση αυτού του κλασικού και αφετέρου ως η παρουσίαση
που επισημαίνει το όνομα του Σπαθάρη τόσο στις άλλες ταινίες όσο και στην παιδική του. Η
κινηματογραφική ταινία παρουσιάζει τον Καραγκιόζη στο «Πικρό Ψωμί» όχι την αναμενόμενη εικόνα
της αποκάλυψης ενός νέου τέχνητα
παιδιού, που τον κινεί, να μάθει να
παιχνίζει, από την Κλασική κινηματογραφική
εικόνα που είναι η εικόνα του Καραγκιόζη, που
προκαλείται, περιμένεται) μέσα στην ηλικία της
μυθολογίας. Αφενός ο ίδιος ο Γ. Αγραφιού
για την παρουσία του Θωμά Αθ. Αγραφιού στο
«Πικρό Ψωμί».

ΠΕΣ ΠΑΝΘΕΩΝ ΑΣΤΟΡ

Μια ταινία
που μιλάει
για την
Ελληνική
Κινηματογραφία

ΠΙΚΡΟ ΨΩΜΙ

Σελίδα

"Θανάσης Σταυρόπουλος (1931-2023)"

Για ποιο λόγο είναι ο «Εθνικός» μας λαϊκός καραγκιοζοποιήτης
Ποιοι πολυτάλαντοι και ολοκληρωμένοι Καλλιτέχνες της εποχής μας
προσέφεραν, έτσι ώστε να επιλεγούν ως «Μέτρο Στάθμεσης» με τους
ρήμους του ταπεινού: «Ο Τσερσάνης» ή «Ο Εθνικός Καραγκιόζης»

Είναι αυτοί που έπαιξαν Καραγκιόζη
στον πρόσφατο καιρό, δηλαδή στο με-
ταπολεμικό χρόνο, στην εποχή (όπως
όλοι) σε παραδοσιακές «δυναμίες»,
αλλά και το θέμα και το καίριο να
κάνουν διάστημα τον «Καραγκιόζη» μας,
χάρη στα συνδυασμένα της παραδοχής με
τη νεωτερικότητα.

Και επειδή η τηλεόραση (καλώς ή
κακώς) είναι μεγάλο εργαλείο, μόνο
δύο μπόρεσαν και ξεφύγαν από τα στε-
νά όρια του μικρόκοσμου, έτσι ώστε να
γίνουν γνωστοί στο Πανελλήνιο, έτσι
ώστε δηλαδή να μπορούμε να μιλάμε για
«εθνικούς» καραγκιοζοποιήτες.

Ο ένας ήταν ο Ευγένιος Σπαθάρης, ο
δευτερός είναι ο Θανάσης Σταυρόπου-
λος. Αμφότεροι στηρίχθηκαν στην παρά-
δοση των παλιών «Δυναμιών» και δο-
κούν συντηρητικό και αποτελεσματικό
στην τηλεόραση.

Ο Θανάσης Σταυρόπουλος, ως κατέχον λαϊκός καραγκιοζοποιήτης,
και με τη λογική αυτή δικαιώσαν τον τίτλο του «εθνικού» λαϊκού «κα-
ραγκιοζοποιήτη».

Αιτιώμενο από το Facebook,
Θωμάς Αθ. Αγραφιούτης
(Πατριάρχης ή Πατριάρχης)

Σελίδα

25

Καραγκιόζης

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

Μηνιαία ανεξάρτητη-εβδομαδιαία ηλεκτρονική έκδοση
σε θέματα Θεάτρων Σκηνών, Σάτιρας και νεότερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 51 Οκτώβριος 2023

Εδώ
Γελάμε

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ
ΚΑΤΕΤΑΝΙΔΗ

«Γελοιογραφίες της Καθημερινής»

Ο αποκαλούμενος και «αψύς Σφακιανός», ως σκύλος και για την ακρίβεια σκύλος με ανθρώπινο κεφάλι, θυμίζει σαφώς τις αντίστοιχες μεταμορφώσεις των ηρώων του Καραγκιόζη σε ζώα στο λαογραφικό έργο «Το Στοιχειωμένο Δεντρί».

ως

Η θλίψη, από την άλλη, για τις φετινές πυρκαγιές (και) στην Αττική, είναι κάτι που αποδίδεται επιτυχώς με σκιές, που θυμίζουν τα μελανόμορφα σκηνικά του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών. Με άλλα λόγια, η αισθητική της ζωγραφικής του Καραγκιόζη επηρεάζει σαφώς και την αισθητική της γελοιογραφίας των ελληνικών εφημερίδων.

Μανωλάκης ο Βομβιστής

«ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ»

του **Θωμά Αθ. Αγραφιώτη**

Ο Γιώργος Κωνσταντίνου, κατά την προσωπική μου άποψη, είναι ίσως ο πιο ιδιαίτερος κωμικός του ελληνικού κινηματογράφου, έτσι όπως τον γνωρίζουμε από τις παλιές ελληνικές ταινίες, κατόπιν από τις ταινίες της δεκαετίας του 1980, από την ελληνική τηλεόραση και φυσικά από το ελληνικό θέατρο μέχρι και πρόσφατα.

Ο κινηματογραφικός Γιώργος Κωνσταντίνου εμφανίστηκε σχετικά με καθυστέρηση στον παλιό ελληνικό κινηματογράφο, καθώς (μολονότι προλάβαινε χρονολογικά) δεν εμφανίστηκε σε καμία ταινία της δεκαετίας του 1950. Με τις πρώτες του εμφανίσεις, εξάλλου, τόσο στο θέατρο όσο και στον κινηματογράφο, ο Κωνσταντίνου ξεχώρισε και επιβλήθηκε, ενώ η σκηνή του προφιτερόλ αποτελεί μέχρι και σήμερα σημείο αναφοράς.

Επιπροσθέτως, ο Γιώργος Κωνσταντίνου, ακριβώς επειδή δεν είχε τυποποιηθεί ως κωμικός, δεν έπαιξε (συγκριτικά με άλλους) ποσοτικά σε πολλές ελληνικές ταινίες. Ποιοτικά, όμως, οι πιο πολλές από αυτές ήταν αναμφίβολα ξεχωριστές, με τον ίδιο να κυριαρχεί υποκριτικά και κωμικά ως ο ψηλός και άχαρος κωμικός, που ναι μεν δεν μπορεί να επιβληθεί ως εραστής, αλλά που έχει τα φόντα ώστε να επικρατήσει με την ιδιαίτερη προσωπικότητά του και παρά την (κωμική) έφεσή του στην γκάφα.

Μία απόδειξη για την ιδιαίτερη κωμική ποιότητα του Γιώργου Κωνσταντίνου, είναι και το ότι ο ίδιος ευτύχησε να συνεργαστεί με όλα τα μεγάλα σκηνοθετικά ονόματα του παλιού ελληνικού κινηματογράφου και παρά το γεγονός ότι η πρώτη του κινηματογραφική εμφάνιση (σε ένα δεύτερο ρόλο) παρατηρείται μόλις το έτος 1961 («Η Λίζα και η άλλη») σε σενάριο Βαγγέλη Γκούφα και σκηνοθεσία Ντίνου Δημόπουλου.

Ο Ντίνος Δημόπουλος, λοιπόν, είναι ο πρώτος σκηνοθέτης με τον οποίο συνεργάζεται στον ελληνικό κινηματογράφο ο Κωνσταντίνου. Στη συνέχεια της κινηματογραφικής καριέρας και των δύο, δεν έτυχε ξανά να συμπέσουν οι δρόμοι τους. Αλλά «Η Λίζα και η άλλη», έστω και μέσα σε διάστημα λίγων λεπτών, συνόψισε εν πολλοίς πολλά από τα κωμικά και ηθογραφικά καμώματα του Γιώργου Κωνσταντίνου. Ο ψηλός και άχαρος νεαρός, επιρρεπής στην γκάφα, ο οποίος έχει το θράσος να ερωτεύεται την ωραία της ταινίας. Ένας ρόλος προδρομικός για το νεαρό καθηγητή με τα

ιδιαίτερα (πάλι) της Λίζας και το προφιτερόλ που άφησε εποχή.

Πριν από τα «Χτυποκάρδια στο θρανίο», όμως, ο Κωνσταντίνου είχε προλάβει να συνεργαστεί με άλλους δύο σημαντικούς σκηνοθέτες του ελληνικού κινηματογράφου, αν και σε κωμωδίες του 1962 με τίτλους μάλλον ξεχασμένους στις μέρες μας.

Ο Δημήτρης Δαδήρας και ο Ορέστης Λάσκος αξιοποιούν κωμικά τον Κωνσταντίνου στην κάπως υπερρεαλιστική κωμωδία «Ο άντρας της γυναίκας μου» και στην κωμωδία με τον εύγλωττα χοντροκομμένο τίτλο «Οι γυναίκες θέλουν ξύλο» αντίστοιχα.

Οι εμφανίσεις του Γιώργου Κωνσταντίνου κατόπιν αυξάνονται και μάλιστα κάπως απότομα, καθώς ο απόηχος της επιτυχίας του προφιτερόλ είχε ήδη προηγηθεί στα θεατρικά «Χτυποκάρδια στο θρανίο», πριν αυτά μεταφερθούν στον κινηματογράφο.

Ο Αλέκος Σακελλάριος, λοιπόν, απογειώνει τον Κωνσταντίνου ως έναν καθηγητάκο, φουκαρά και θεόφτωχο, ο οποίος λιγουρεύεται ένα νεόφερτο δυτικού τύπου γλυκό, σοκολατοειδές, αλλά ακριβό για τα τότε βαλάντια, έτσι ώστε ο ίδιος να περιορίζεται σε ένα γλυκύ βραστό. Εκτός όμως από τα «Χτυποκάρδια στο θρανίο», ο Κωνσταντίνου ξεχωρίζει και ως ο αφελής, αλλά καλόκαρδος και εγκάρδιος, φίλος του πανούργου και

επιτήδειου Θοδωράκη στην κωμωδία «Ο φίλος μου ο Λευτεράκης» και πάλι του Αλέκου Σακελλάριου. Όμως, στη συνεργασία των Σακελλάριου και Κωνσταντίνου θα επανέρθουμε, καθώς το κεφάλαιο αυτό είχε ακόμα πολλά να δώσει και στους δύο.

Ο Γρηγόρης Γρηγορίου αξιοποιεί επίσης τον Κωνσταντίνου στην παραγνωρισμένη μουσική κωμική περιπέτειά του με τίτλο «Αυτό το κάτι άλλο», μια άγνωστη μάλλον ερμηνεία σε μια αδίκως ξεχασμένη ταινία.

Ο Στέφανος Φωτιάδης, ο Γιώργος Παπακώστας και ο Γιώργος Διζικιρίκης συνεργάζονται επίσης με τον Κωνσταντίνου σε ακόμα τρεις ταινίες: «Τρελοί πολυτελείας», «Το γέλιο βγήκε από τον παράδεισο» και «Οι καθώς πρέπει» αντίστοιχα και χωρίς ιδιαίτερες αξιώσεις για επιπλέον αναφορές.

Ο Γιάννης Δαλιανίδης, την ίδια ακριβώς περίοδο, δίνει έναν ακόμα ρόλο στον Γιώργο Κωνσταντίνου στην πρώτη του μουσική κωμωδία με τον τίτλο «Μερικοί το προτιμούν κρύο», ως ο ένας από τους τέσσερις σχολαστικούς με την υγεία αδερφούς ιατρούς της Μάρθας Καραγιάννη και οι οποίοι θα εξετάσουν σχολαστικά την υγεία του μέλλοντος γαμπρού Ντίνου Ηλιόπουλου. Μια εισαγωγική, ας την πούμε έτσι, συνεργασία με τον Γιάννη Δαλιανίδη, με την οποία προοικονομούνται πολύ καλύτερες προοπτικές για το μέλλον.

Ο Γιώργος Ζερβουλάκος συνεργάζεται με τον Κωνσταντίνου στα «Νυχτοπερπατήματα», ένα είδος κινηματογραφικού ντοκιμαντέρ για τη ζωή της νυχτερινής Αθήνας κατά τα μέσα της δεκαετίας του 1960.

Ο Αλέκος Σακελλάριος δίνει στον Κωνσταντίνου ένα νέο δεύτερο ρόλο, κωμικό συνάμα και κάπως

βασανιζόμενο με μια κάποια (σαν μαζοχιστικά) αυτοτιμωρούμενη διάθεση, στην κωμωδία «Η Σωφερίνα», στην οποία η Μάρω Κοντού ερμηνεύει υπέροχα αφενός την επιτήδεια και συμφεροντολόγα φίλη της Αλίκης Βουγιουκλάκη και αφετέρου την

προκλητικά άπιστη σύζυγο του Γιώργου Κωνσταντίνου.

Με την ερμηνεία αυτή, ο Γιώργος Κωνσταντίνου υποδύεται πολύ αποτελεσματικά τον ταλαίπωρο σύζυγο, ο οποίος δεινοπαθεί, δηλαδή έναν κόντρα ρόλο σε σχέση με τους αφέντες συζύγους που πρόκειται να ερμηνεύσει στις επόμενες ταινίες.

Ο Βασίλης Γεωργιάδης υπογράφει, εκείνη την περίοδο, μία από τις καλύτερες ταινίες του Γιώργου Κωνσταντίνου, στην οποία ο ίδιος μαζί με την Ξένια Καλογεροπούλου συνθέτουν ένα πολύ ταιριαστό καλλιτεχνικό ζευγάρι. Μια αισθηματική ιστορία, πλασμένη με πολύ κέφι και δοσμένη και τρόπο αφοπλιστικά σουρεαλιστικό, κάτι το οποίο επιτυγχάνεται με το επιτελείο των ηθοποιών της: Τις πεθερές Δέσπω Διαμαντίδου και Σμάρω Στεφανίδου και τον ενοχλητικό αδερφό Χάρρυ Κλυν με το «όργανό» του, έναν παράλογο κωμικό κόσμο, που εισβάλλει στη ζωή ενός

ερωτευμένου ζευγαριού και τη μετατρέπει σε βίο αβίωτο. Ένας πλήρης υπερρεαλισμός, ο οποίος (εκτός των άλλων) ενισχύεται και από τα πολύ πρωτότυπα, σαν είδος κουκλοθέατρου, εμβόλιμα «animation» του Γιώργου Διζικιρίκη.

Ο Γιώργος Τζαβέλλας την επόμενη χρονιά δίνει ίσως την καλύτερη κινηματογραφική ταινία του Κωνσταντίνου. Από ένα θεατρικό έργο, που ήταν το κύκνειο άσμα του Βασίλη Λογοθετίδη στο θέατρο, ο Τζαβέλλας αποφασίζει τελικά και πέντε χρόνια μετά από το θάνατο του Λογοθετίδη, να το μεταφέρει στον

κινηματογράφο, δίνοντας τον πρώτο ρόλο σε έναν ηθοποιό, σχετικά νέο, δείχνοντας όμως έτσι και πόσο τον υπολόγιζε. Το ταιριαστό δίδυμο Κωνσταντίνου-Μάρως Κοντού αφήνει εποχή, ιδίως αν συμπεριλάβει κανείς στην όλη τελειότητα του έργου και τους δεύτερους ρόλους: Από την «κουμπαραομπεμπέκα» Δέσπω Διαμαντίδου, μέχρι τον ένα και μοναδικό μάρτυρα υπερασπίσεως του γαμπρού, τον ταξιτζή Γιώργο Τζίφο. Πρόκειται για το έργο: «Η γυνή να φοβείται τον άνδρα».

Σαν μία παρένθεση στη συνεργασία του με τους μεγάλους Έλληνες σκηνοθέτες του παλιού, ο Γιώργος Κωνσταντίνου σκηνοθετεί δύο φορές τον εαυτό του το 1966. Πρόκειται για τα «Πέντε χιλιάδες ψέματα» και για τον «Άνθρωπο για όλες τις δουλειές». Η πρώτη ταινία είναι ένα είδος κωμικής περιπέτειας, που προσπαθεί ενίοτε να μιμηθεί τις αμερικάνικες κωμωδίες, ενώ η δεύτερη ταινία αποτελεί κάτι σαν σπονδυλωτή ιστορία με παράλληλες διαφορετικές ιστορίες που συμβαίνουν σε ένα ξενοδοχείο.

Ο Αλέκος Σακελλάριος κατόπιν συνεργάζεται ξανά με τον Γιώργο Κωνσταντίνου, δίνοντάς του όμως τώρα τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε μία από τις καλύτερες ταινίες του, την κωμωδία «Καλώς ήρθε το δολάριο». Με βασικό κωμικό συμπρωταγωνιστή του τον Σωτήρη Μουστάκα, αλλά και με τον Ορφέα Ζάχο και τον Αλέκο Τζανετάκο στους ρόλους των δύο ανεπρόκοπων αδερφών του, ο Κωνσταντίνου είναι κάτι παραπάνω από απολαυστικός, δίνοντας μια από τις καλύτερες ερμηνείες του.

Ο Γιάννης Δαλιανίδης δίνει με τη σειρά του τον πρωταγωνιστικό ρόλο και αυτός στον Κωνσταντίνου στην κωμωδία «Ξύπνα, Βασίλη» από ένα υπέροχο θεατρικό έργο του Γιώργου Ψαθά, γυρισμένο την εποχή της χούντας, αλλά με καυτά πολιτικά μηνύματα, τηρουμένων βεβαίως των αναλογιών. Μια πολιτική σάτιρα, στην οποία ο Κωνσταντίνου ερμηνεύει και πάλι έναν ταλαίπωρο ανθρωπάκο, ο οποίος όμως τώρα θα πληρώσει πολύ ακριβά την ίδια του την ιδεολογία.

Ο Κώστας Καραγιάννης θα σκηνοθετήσει την ταινία «Η ζηλιάρα» με πρωταγωνιστές την Ρένα Βλαχοπούλου και τον Γιώργο Κωνσταντίνου και σε ένα ρόλο, ο οποίος αρχικώς προοριζόταν για τον Νίκο Σταυρίδη. Αν και δεν πρόκειται για μία από τις πιο γνωστές και σημαντικές ταινίες του πρωταγωνιστικού ζευγαριού, βλέπεται πάρα πολύ ευχάριστα, απλώς δεν είναι από τις ταινίες που μπορεί κανείς εύκολα να ξαναδεί.

Ο Ερρίκος Θαλασσινός γυρίζει δύο ταινίες με τον Κωνσταντίνου, σε μια εποχή που ο παλιός ελληνικός κινηματογράφος καταρρέει εξαιτίας της τηλεόρασης. Πρόκειται για τις κωμωδίες «Μπουμ Ταραταζούμ» και «Γυναικοκρατία»: Η πρώτη διαδραματίζεται στην αρχαία Ελλάδα, ενώ η δεύτερη μεταφέρει στο σήμερα ήθη και έθιμα παλιότερων, ίσως μάλιστα και προχριστιανικών εποχών, με σκηνές ενίοτε αρκετά τολμηρές.

Ο Γιώργος Λαζαρίδης, την εποχή της προσωρινής ανάκαμψης της ελληνικής κινηματογραφικής παραγωγής, επιστρατεύει το έτος 1980 ως σκηνοθέτης και σεναριογράφος τον Γιώργο Κωνσταντίνου, ο οποίος επιστρέφει στην κινηματογραφική οθόνη με τις ταινίες «Καθένας με την τρέλα του» και «Γεύση από Ελλάδα». Όμως, η μεγάλη επιστροφή του Γιώργου Κωνσταντίνου στον κινηματογράφο θα γίνει κατά το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980.

Ο ίδιος ο Γιώργος Κωνσταντίνου επιστρέφει πίσω από την κάμερα και σκηνοθετεί τον εαυτό του σε κωμωδίες, οι οποίες έκαναν πάταγο την περίοδο της βιντεοκασέτας. Δύο από αυτές κατά κύριο λόγο παραμένουν αγαπημένες μέχρι και σήμερα: Το «Ντέντεκτιβ για κλάματα» και κυρίως το «The Κόπανοι», με τη δεύτερη ταινία να έχει φανατικό κοινό και να θεωρείται καλτ. Πριν μερικά χρόνια μάλιστα ακουγόταν πολύ έντονα και το ενδεχόμενο να γυριστεί η συνέχεια των θρυλικών «Κόπανων», πράγμα που αποδεικνύει την απροσδόκητη αποδοχή της ταινίας από μερίδα του νεανικού κυρίως κοινού.

Την ίδια εποχή όμως, ο Γιώργος Κωνσταντίνου έχει ήδη επιβληθεί στο ελληνικό κοινό μέσω της τηλεόρασης και των τηλεοπτικών σειρών ιδίως κατά τη δεκαετία του 1980. Είχε ήδη εμφανιστεί στην τηλεοπτική οθόνη από τη δεκαετία του 1970, όμως καθιερώθηκε με τα «Καθημερινά», την τηλεοπτική σειρά του Γιάννη Δαλιανίδη, στην οποία ο Κωνσταντίνου (με κεκτημένη ίσως ταχύτητα από τον προγενέστερο «Γάμο α λα Ελληνικά» του Βασίλη Γεωργιάδη) συνέθεσε και πάλι και με πολύ μεγάλη επιτυχία ένα πολύ δυνατό καλλιτεχνικό (και ποιητική αδεία παντρεμένο) ζευγάρι, το οποίο ζει τα «Καθημερινά» του προβλήματα κατά το πρώτο μισό της δεκαετίας του 1980 δια χειρός Δαλιανίδη.

Στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1980, ο Κωνσταντίνου παίζει στις (κατά την προσωπική μου γνώμη) τρεις καλύτερές του τηλεοπτικές σειρές σε σενάριο δικό του και σκηνοθεσία Κώστα Λυχναρά. Πρόκειται για τις σειρές «Μην μου γυρνάς την πλάτη», «Τρεις και ο Κούκος» και (ίσως η καλύτερη εκ των τριών) «Η Αλεπού και ο Μπούφος».

Η τηλεοπτική δράση του Γιώργου Κωνσταντίνου θα συνεχιστεί και στη συνέχεια στην ιδιωτική τηλεόραση. Παρά την επιτυχία της σειράς «Πατήρ, Υιός και Πνεύμα», παρά την πρωτοτυπία του «Αγγελου κατά λάθος» και παρά την τρίχρονη διάρκεια της σειράς «Τα επτά κακά της μοίρας μου» (τίτλος της τρίτης χρονιάς: «Όλα τα κακά της μοίρας μου»), ο Κωνσταντίνου δεν πλησίασε τις παλιότερες επιτυχίες του στην ΕΡΤ.

Με την «Αλεπού και τον Μπούφο» πιστεύω προσωπικά ότι ο Κωνσταντίνου είχε φτάσει στο κορυφαίο ψυχογράφημα των τηλεοπτικών ηρώων του, ιδίως με τον Ντίνο Φόλα, έναν ήρωα που ερμήνευε ο ίδιος και που θύμιζε την κωμική εκδοχή του Νόρμαν Μπέητς από το θρίλερ «Ψυχώ» του Άλφρεντ Χίτσκοκ. Στο επιτελείο ηθοποιών του, κυρίαρχη ήταν η Τζοβάννα Φραγκούλη, ίσως ως η πιο ιδανική συμπρωταγωνίστριά του, ενώ γραφικοί τύποι (όπως αυτοί που υποδύονταν ο Κώστας Παληός και ο Μάρκος Λεζές) και απίθανες γυναίκες, όπως η Ντίνα Κώνστα, η Μπέτυ Μοσχονά και η Μαίρη Ραζή, ολοκλήρωναν το κωμικό πάνθεον ενός «κωνσταντινικού» μικρόκοσμου κεφιού, γέλιου και χαράς.

Ο Κωνσταντίνου συνέχισε παραγωγικότερα με τις κωμικές σειρές του στην ελληνική ιδιωτική τηλεόραση, με νέους τίτλους όπως «Ένας αξιολάτρευτος μπελάς» ή «Σοφία ορθή», αλλά συνέχισε, συνεχίζει και να είναι καλά να συνεχίζει και στο θέατρο με την ίδια φλόγα, περνώντας με το καλό και τα εκατό και έχοντας πάντα υγεία!

Δεν θα ξεχάσω φυσικά ποτέ και τη μαγευτική εμπειρία να τον δω ζωντανά σε θεατρική παράσταση στην πόλη της Πάτρας, στο εκεί αρχαίο ωδείο, πριν από πολλά χρόνια. Ήταν Δευτέρα 25 Σεπτεμβρίου 2006, όταν πρωταγωνίστησε στην κωμωδία του Αριστοφάνη «Πλούτος», δηλαδή την τελευταία σωζόμενη κωμωδία του Αριστοφάνη, ερμηνεύοντας το ρόλο του Χρεμύλου, έχοντας δίπλα του τον Θύμιο Καρακατσάνη στο ρόλο του δούλου, πλάθοντας ένα απολαυστικό κωμικό δίδυμο, όπως στο «Μπουμ Ταραταζούμ» και ιδίως στη «Γυναικοκρατία» του Ερρίκου Θαλασσινού. Μαζί τους επίσης, εκτός των άλλων, έπαιζαν στον «Πλούτο» η Βάσια Τριφύλλη και ο Σωτήρης Μουστάκας, ο συμπρωταγωνιστής του στο «Καλώς ήρθε το δολάριο» του Αλέκου Σακελλάριου.

Δεν αναφέρομαι καθόλου τυχαία στην καλλιτεχνική επανασύνδεση του Κωνσταντίνου με τους παλιούς συμπρωταγωνιστές του, καθώς ίσως η πιο συγκινητική παρόμοια επανασύνδεσή του έγινε το έτος 2012 με την Μάρω Κοντού στην ταινία του Χριστόφορου Παπακαλιάτη «Αν». Έχουν περάσει σαράντα εφτά χρόνια από την ταινία «Η γυνή να φοβείται τον άνδρα» του Γιώργου Τζαβέλλα και οι δύο πρωταγωνιστές, ο Αντώνης Κοκοβίκος και η κυρία Ελένη, επιστρέφουν στο κινηματογραφικό πανί σχεδόν μισό αιώνα αργότερα και μάλιστα στην ίδια αθηναϊκή γειτονιά της Πλάκας, όπου είχαν σμιλευτεί ως χαρακτήρες από τον Τζαβέλλα.

Μία πολύ γοητευτική επιστροφή, με την οποία η Μάρω Κοντού και ο Γιώργος Κωνσταντίνου παίζουν και κλείνουν το μάτι με το χρόνο...

ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ

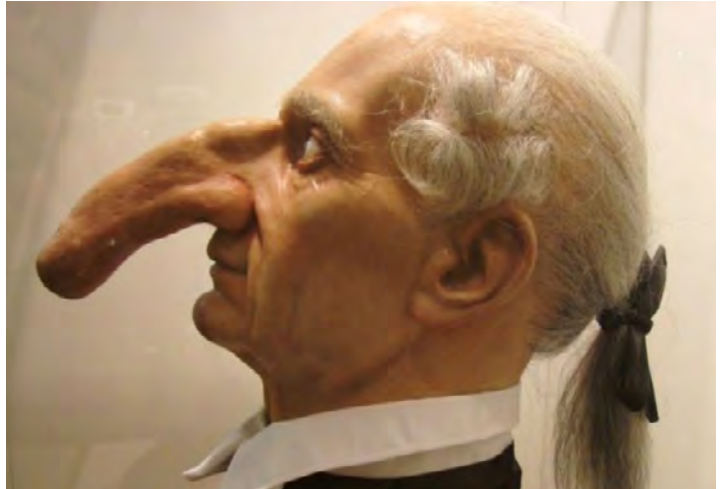
Ο άνθρωπος με τη μεγαλύτερη μύτη

Έρχονταν από παντού, για να δουν
αν είναι αλήθεια:

Ο άνθρωπος με τη μεγαλύτερη μύτη
όλων των εποχών!

Δυσκολεύεσαι να πιστέψεις ότι δεν
είναι photoshop...

{Αλιεύτηκε από το «Menshouse Team»,
07-09-2024}

Ο Πινόκιο είναι μια από τις πιο αναγνωρίσιμες μορφές, παγκοσμίως. Δεν υπήρξε στην πραγματικότητα, αλλά έχει μείνει στην ιστορία εξαιτίας της κατάρτας, που τον κατέτρεχε, όταν έλεγε ψέματα να μεγαλώνει η μύτη του. Ποιος θα πίστευε όμως ότι Πινόκιο υπήρξε και στην πραγματικότητα; Και ότι είχε μονίμως την ίδια εικόνα, χωρίς να χρειαστεί το παραμικρό ψεματάκι;

Πίσω λοιπόν στο μακρινό 1730, γεννήθηκε, στο Yorkshire της Αγγλίας, ο Thomas Wedders, ο άνθρωπος, που έμελε να καταγραφεί ως ο κάτοχος της μεγαλύτερης μύτης όλων των εποχών!

Ο συμπαθής Βρετανός έκανε καριέρα σε παραστάσεις τσίρκου. Υπήρξε μέλος θιάσου και, όπως είναι εύλογο, δεν άργησε να ξεχωρίσει. Όχι για το ταλέντο του, αλλά για το απίθανο μαντζαφλάρι (με το συμπάθειο), που λάνσαρε ως μύτη. Ούτε λίγο, ούτε πολύ, έφτανε τα 19 εκατοστά! Και γρήγορα κατάλαβε πως θα ήταν πολύ πιο εύκολο να βγάξει το ψωμί του, απλά επιδεικνύοντάς την στο κοινό.

Εξάλλου, την εποχή εκείνη, τα freak shows ήταν δημοφιλή στη Βρετανία, αλλά και σε πολλές ακόμα χώρες. Ενδεικτικά είναι τα παραδείγματα δύο ακόμα πρωταγωνιστών τους, που έγιναν διάσημοι στα τέλη του 18ου αιώνα:

Της Μεξικανής Lucía Zárate (1863-1890) ως η πιο κοντή γυναίκα όλων των εποχών (67 εκατ.) και του Γερμανού Franz Winkelmeier (1860-1887) ως του ψηλότερου άνδρα του κόσμου (2,59 μ.).

